

مردم و رسانه‌های روزهایی اخیر با موضوع «قتل»، بر خورد دوگانه‌ای داشتند

کمی اخلاق مدار باشیم!

اسو محمدی

بیت‌المال از تراق می‌کنند به یک اندازه و بدون جهت گیری خبری، سیاسی، جناحی به اخبار نگاه کنند؟ چگونه باید به این اتفاقات نگاه کرد؟

انتشار فیلم‌هایی از دقایق اول حضور نجفی در اداره آگاهی، نشان دادن اسلحه و تخلیه فشنگ‌های آن توسط خبرنگار، تأکید چندباره بر کشتن «همسر دوم» و گفت‌وگو تصویر می‌برد که در وضعیت عادی نیست، تسلطی بر رفتار و گفتار خود ندارد و هنوز متهم است و دادگاهی برایش تشکیل نشده و حکمی صادر نشده، مجموعه‌ای از رفتارهای عجیب تلویزیون در عرض دو سه ساعت است که برای همه مردم جای سؤال دارد.

در این میان واکنش‌های مردمی و اظهار نظر‌هایی مانند اینکه «حقش بود»، «خوب شد می‌خواست زن دوم نشده» یا «خوند مفتخور» و... به این اتفاقات در نوع خود قابل توجه است. مردم و رسانه‌های ما به کدام سمت دارند می‌روند؟ چرا آدرس غلط می‌دهند؟ این سطح از قضاوت کردن دیگران و سقوط اخلاقی از کجا ناشی می‌شود؟

ماهی گرفتن از آب گل آلود

طبیعی بود که این شوک خبری واکنش برانگیز باشد، اما برخورد برخی رسانه‌ها و صداوسیما با این واقعه جای تأمل دارد. روزنامه وطن امروز این موضوع جناحی را با شادمانی مستتر در تیترو و صفحه اول خود «شلیک به قلب اصلاحات» توصیف کرد و صداوسیما نیز از اقدامی منحصر به فرد، جلسه بازرسی از متهم در آگاهی را نیز با کمترین فاصله زمانی روی آنتن

برد. این در حالی بود که در مناطق مختلف کشور هم قتل‌هایی در در حال وقوع بود. با این حال از هر طرف که به ماجرا نگاه کنیم، محمدعلی نجفی در رفتار غیرانسانی، سیاسی و جناحی برخی محافل و رسانه‌ها با اتفاقی که عواطف مردم ایران را جریحه دار کرده است، مصداق بارز «زآب گل آلودماهی گرفتن» است. مصداق بارز تبعیض در اطلاع‌رسانی و بی‌توجهی به بخشی از جامعه است.

پاسخ سیمای: همه‌ها حاصل حسادت رسانه‌ای است

در این میان، بزرگمهر حسین پور، کاریکاتورسست طرحی زده از دو تصویر مربوط به اولین گزارش سیمای از خبر با داشت نجفی، یکی نگاه او در جایگاه قاتل به دوربین از پشت گزارشگر و دیگری صحنه گرفتن تفنگ آلت قتاله در دستستان مجری حسین پور این دو تصویر را ترکیب کرده نوشته «این قاب جنجالی در تاریخ رسانه‌ای مان می‌ماند». بی تردید این کار تو نیست در دست

نوشته است. اما واکنش به این انتقاد چه بوده است؟ پاسخ را می‌توان در ویدئوی پخش شده از یکی از بخش‌های خبری سیمای دید، جایی که داود فتحعلی زاده، گزارشگر اخبار حوادث سیمای می‌گوید: «رسانه‌های دیگر جا ماندند و این هجمه حاصل

رسانه‌ها یک وظیفه مهم به نام اطلاع‌رسانی یکسان بدون هیچگونه جهت گیری دارند، اما هیچ کجای دنیا این وظیفه مساوی بآب اخلاقی نیست

عقب ماندن در یک رقابت خبری است.»

عادی سازی قتل‌ها و کاهش دادن حساسیت

البته این احتمالاً مانع از تفکرات سیاسی سیماست که در پاسخ به انتقادات اجزای پخش پیدا کرده. واکنشی که در جای خود می‌تواند تلخ تر از گزارش‌های ابتدایی این گزارشگر باشد. اما آیا کل این بلوای سر جاماندر رقابتی خبری است؟ اکبر نصراللهی که زمانی سردبیر اخبار

همزمان با ماجرای قتل همسر دوم محمدعلی نجفی، شهر دار سابق تهران، امام جمعه کازرون به قتل رسید، چهار کولبر جان شان را از دست دادند و ستوان دوم آخوندزاده در درگیری به شهادت رسید. اما انگار برای رسانه ملی و مردم ماجرای عشقی و جنایی شهردار سابق اهمیت بیشتری داشت

که داشته رسانه ملی را خیلی خوب می‌شناسد اما به تحلیل علمی اعتنا رسانه‌ها در پوشش اخبار رسانه‌ای این قتل جنجالی پرداخته است. در این ترکیب تصویر و متن به همان دو قالب معروف اشاره شده و درباره گزارشگر سیمای گزارشی که روی آنتن برد، نوشته شده است: «دانش حق ملت است اما این حق نباید باعث آسیب اجتماعی و نقض حقوق دیگران شود.»

مسئله مهم نحوه برخورد با نجفی بود

از سوی دیگر عبدالصمد خرمشاهی، وکیل پایه یک دادگستری درباره انتشار فیلم‌های خبری که از سوی صداوسیما در ساعات اولیه دستگیری محمدعلی نجفی پخش شد، با بیان اینکه این تقریباً اولین بار است که چنین فیلم آشکار و صریحی از اقرار و اعتراف یک متهم به قتل در تلویزیون ایران پخش می‌شود، به «برنا» می‌گوید: در سایر پرونده‌ها معمولاً انتشار چنین فیلم‌هایی مسبوق به سابقه نیست. فارغ از اینکه این فیلم به نفع نجفی بود یا نه، سؤالات زیادی در اذهان عمومی ایجاد کرد که چرا بسا متهمان دوگانه برخورد می‌شود؟ در واقع تبعیض در این فیلم آشکارا دیده شد. البته اینکه نجفی با لباس رسمی حاضر شده و لباس متهم را بر تن نداشت، مسأله‌ای طبیعی بود، چرا که پرونده در مرحله تحقیقات اولیه قرار داشت و هنوز متهم به زندان نرفته بود. اما مسئله مهم نحوه برخورد با نجفی بود که سؤالات زیادی را برای مردم به وجود آورد. به هر حال اینکه با متهم با جای پذیرایی شود و این چنین با احترام برخورد شده و فیلمش هم منتشر شود، مردم را شگفت زده می‌کند. انتشار این فیلم‌ها باعث شد تا برخی زود قضاوت کرده و حتی درباره پایمان کار نجفی هم نتیجه گیری کنند.

واقعیت این است که رسانه ملی مثل اکثر رسانه‌های کشورمان برای لحظات بحران مدیریت بحران ندارد. رسانه‌ها خیلی به قواعد و آنها را در سال‌های اخیر بیشتر و بیشتر کرده است.

سیمای بوده شاید گزینه‌ای مناسب برای تحلیل ساختار تبعیض آمیز صداوسیما در اطلاع‌رسانی باشد. او در این باره به «توسعه ایرانی» می‌گوید: «در گزارشی که از تلویزیون پخش شد هم پلیس مرتکب اشتباه شد و هم صداوسیما. اول اینکه با قاتل مثل افراد دیگری که مرتکب قتل می‌شوند، برخورد نشده. آقای نجفی هر مسئولیتی که پیش از این داشته آنجا در جایگاه قاتل است. لباسش، تعامل با ایشان و پذیرایی که قرار است از او انجام شود باید مثل فرد عادی مرتکب قتل باشد. اما متأسفانه هم پلیس این برخورد تبعیض آمیز را داشته و هم رسانه ملی و هم خبرنگار.»

نصراللهی ادامه می‌دهد: نکته دوم اینکه کاری که صداوسیما و پلیس انجام داده، یک نوع عادی سازی اینطور قتل‌ها و کاهش دادن حساسیت این موضوع است و بالاتر از آستانه تحمل مردم. یعنی شمان نشان می‌دهی یک قاتل وارد می‌شود، با او دست می‌دهند و به او تعظیم می‌کنند و در اتاق بالاترین مقام پلیس می‌نشینند و از او پذیرایی می‌کنند و با آرامش تمام ایشان حرفش را می‌زند، این رفتار هم قبح قتل و جنایت را تقلیل می‌دهد و هم شاید مشوقی باشد برای آنها که زمینه این کار را دارند.»

اطلاع رسانی به معنای زیر پا گذاشتن مرزهای اخلاقی نیست

او در پاسخ به این پرسش که چرا رسانه‌ها بر خورد‌های دوگانه‌ای با دیگر اتفاقات در همان روز داشتند و با توضیح درباره وظایف رسانه‌ها بیان می‌کند: «رسانه‌ها یک وظیفه مهم به نام اطلاع‌رسانی یکسان بدون هیچگونه جهت گیری دارند، اما هیچ کجای دنیا این وظیفه مساوی بآب اخلاقی نیست. بلکه باید هنر اهالی رسانه در این باشد که در عین اطلاع‌رسانی دقیق و پاسخ به سؤالات اساسی مردم، سعی کنند از مرزهای اخلاق فراتر نروند و باید مردم را به این سمت و سو ببردند که منتظر بررسی‌ها، تحقیقات پزشکی، پلیس و مجاری‌های رسمی باشند. همچنین رسانه‌ها می‌توانند از تحلیل‌های روانشناسانه، جامعه‌شناختی و مذهبی در گزارش‌های خود استفاده کنند که چطور امکان دارد چنین فردی با این پیشینه، دست به قتل همسرش بزند؟

این نظر کارشناسی را می‌توان در کنار مولتی مدیایی گذاشت که سایت تبیان، وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی منتشر کرده است. سایتی به مدیریت کامیل خجسته، فعال رسانه‌ای اصولگرا که به واسطه مسئولیت‌هایی

از این دست را از خود بروزی می‌دهند، بر این اساس به والدین این فرزندان توصیه می‌شود همواره در حال به فرزندان متذکر شوند که پیروز شدن و بردن آنها برایشان هیچ اهمیتی ندارد، و مسأله مهم برای آنها فقط «میزان تلاش» آنهاست که برای انجام فعالیت یا هدفی بکار می‌برند؛ با اتخاذ این روش والدین به مرور زمان توانایی لازم برای درک باخت و شکست را به فرزندان خود آموزش می‌دهند و فرزندان نیز با بزرگتر شدن می‌آموزند که در زندگی واقعی گاهی برنده‌اند و گاهی بازنده؛ همچنین فرزندان با تمام وجودشان احساس کنند و متوجه شوند والدین تنها برای میزان تلاش آنها ارزش و احترام قائل هستند، در این هنگام است که در می‌یابند بعد از شکست نباید مایوس شوند و برای کسب مجدداً اهدافشان، باید دوباره امتحان کنند. با توجه به مطالب ذکر شده می‌توان گفت اگر می‌خواهید فرزندان خود متکی و وابسته به نفس نداشته باشید، کافی است نحوه مدیریت و واکنش‌ها و برخورد‌های مناسب بعد از شکست فرزندان را فراموش نکنید؛ همچنین سطح انتظارات و توقعات را متناسب با توانایی‌ها و ویژگی‌های سنی آنها تنظیم کنید و در مسیر شناخت و آشنایی با خصوصیات و ویژگی‌های فرزندان خویش حتماً از راهنمایی‌های متخصصین روانشناس استفاده کنید.

روحیه استقلال طلبی این است که اجازه «شکست خوردن» را به فرزندان بدهید و بگذارید آنان از سنن کم سن و سال «حساس شکست» را تجربه کنند و همچنین راه‌های مقابله با آن را نیز بیاموزند تا به این طریق زمینه لازم برای رشد و شکوفایی خوداتکایی و اعتماد به نفس در آنها فراهم شود. کارشناسان حوزه روانشناسی اظهار دارند «بردن و باختن»، «زد دست دادن و بدست آوردن» از جمله اتفاقات طبیعی‌ای محسوب می‌شوند که همه انسان‌ها در خلال زندگی روزمره آن را تجربه کرده‌اند. از اینرو بسیار مهم است والدین از همان ابتدای دوران کودکی تحمل باختن و از دست دادن جایگاه برنده بودن در زندگی را به فرزندان آموزش دهند تا آنها بتوانند در کنار بدست آوردن موفقیت، پیروزی و برنده بودن، طعم تلخ از دست دادن و شکست خوردن را نیز بچشند و تجربه کنند تا در دوران بزرگسالی در برخورد با مسائل و مشکلات مهمتر زندگی آسیب و لطمه کمتری ببینند. پژوهشگران و روانشناسان معتقدند پذیرش برخی واقعیت‌های زندگی مثل «برداشت» در میان بعضی از کودکانی که روحیه رقابت طلبی دارند کار بسیار ساده‌ای نیست و این دسته از کودکان به هنگام شکست بسیار خشمگین می‌شوند، فحش می‌دهند، وسایل را پرت می‌کنند، اشک می‌ریزند و یا واکنش‌های نامناسب دیگری

را از فرزندان خویش سلب می‌کنند و همین امر سبب می‌شود تا نسل‌های جدید بیشتر از گذشته به والدین نشان متکی و وابسته شوند. بر اساس تحقیقات پژوهش‌های روانشناسی خانواده، محیط و بستری که شخصیت کودک تا قبل از سن نوجوانی و بلوغ در آن رشد می‌کند، یکی از مهم‌ترین منابع مهم و اثرگذار در شکل‌گیری شخصیت و دنیای ادراکی کودک است؛ از اینرو هر چقدر والدین محیط درون خانواده را برای کشف و شکوفایی پتانسیل‌های نهفته و استعداد‌های درونی فرزندان مهیا سازند و از شیوه‌های هراس و ترساندن از شکست برای رسیدن به موفقیت استفاده نکنند، می‌توانند فرزندان سالم، شجاع، مصمم، استوار، خوداتکا، و با اعتماد به نفس را به جامعه تحویل دهند. به اعتقاد بسیاری از روانشناسان پرورش روحیه‌ای مستقل و متکی بر خود در سنین پایین، یکی از مسئولیت‌های مهم بر دوش والدین است که در انجام آن نباید کوتاهی یا سهل‌انگاری صورت بگیرد. پیرو همین نکته روانشناسان به والدین توصیه می‌کنند یکی از راهکارهای مفید برای شکل‌گیری و پرورش

نقش شکست در رسیدن به موفقیت

فاطمه تاجری، دکترای روانشناسی عمومی

اهمیت «شکست» به عنوان پلی برای رسیدن به موفقیت بر هیچ کس پوشیده نیست؛ به بیانی دیگر توفیق دستیابی به موفقیت زمانی حاصل می‌شود که آغوش آدمی برای پذیرش شکست گشوده باشد؛ آن موقع است که نیروی اراده بر فرد چیره می‌شود و به‌وی قدرت دوباره بلند شدن، ادامه دادن و تجربه کردن را می‌دهد؛ به عبارتی تا شکست تجربه نشود، شیرینی پیروزی و موفقیت چشیده نخواهد شد. با این حال با نگاه دقیق و موشکافانه به الگوها و سبک‌های فرزند پروری والدین در جامعه، مشاهده می‌شود والدین بر اساس یک سری باورهای فرهنگی غلط همچون «منی خواهیم فرزندم همان راهی که من رفته‌ام را برو و شبیه من بشود» یا «منی خواهیم او اشتباه‌مراتکار کند» به نوعی قدرت ریسک پذیری، خلاقیت، جسارت و شجاعت بودن

از گوشه و کنار

وزیر علوم:

اشتغال فارغ التحصیلان کم شده است

وزیر علوم گفت: اشتغال فارغ التحصیلان ما کم شده است؛ به همین دلیل فضای دانشگاه‌ها به تدریج آماده می‌شود تا دانشجویان بتوانند بیش از پیش جذب بخش‌های عملی شده و در نتیجه فراگیری مهارت‌ها به خوداشتغالی هم کمک کنند.

به گزارش ایلنا، منصور غلامی دیروز در راهپیمایی روز قدس در جمع خبرنگاران با اشاره به برنامه این وزارتخانه جهت کاربردی شدن رشته‌های دانشگاهی افزود: برنامه‌های وزارت در سرفصل‌ها و عناوین دروس محقق شده و در حال انجام است و بحث مهارت افزایی برای دانشجویان در حین تحصیل مدنظر و در حال انجام است.

این عضو کابینه دولت دوازدهم با اشاره به اینکه حمایت‌های دو طرفه برای این امر انجام می‌شود، گفت: با وزارت جهاد کشاورزی هم برای کارآموزی دانشجویان رشته کشاورزی قرار داد بستیم.

وزیر بهداشت:

بهرغم فشارها، در داروهای اساسی کمبود نداریم

وزیر بهداشت در راهپیمایی روز قدس، با اشاره به تلاش آمریکا و هم‌پیمانانش برای فشار به ایران از طریق تحریم‌ها، گفت: خوشبختانه تا این لحظه کمبود جدی نداریم و با برنامه‌ریزی‌های انجام شده تا پایان سال چیزی به نام کمبود داروهای اساسی و کسری تجهیزات پزشکی نخواهیم داشت.

به گزارش ایسنا، سعید نمکی با بیان اینکه بزرگترین وظیفه مسئولین این است که همیشه در کنار مردم باشند، گفت: مسئولان باید در راستای تحقق اهداف عالی نظام به خصوص در شرایط سخت تحریم‌ها تلاش کنند با افزایش تاب‌آوری مردم، خدمت بیشتر به مردم و کوشش جهادی، فشار را به حداقل برسانند.

آتش سوزی در سینما بهمن شیراز

مدیر عامل سازمان آتش‌نشانی شیراز از آتش سوزی سنگین در سینما بهمن شیراز خبر داد.

به گزارش روابط عمومی سازمان آتش‌نشانی شیراز، محمد مهدی قانع گفت: در پی تماس شهروندان در اولین لحظات با ماسد دیروز با سامانه ۱۲۵ سازمان آتش‌نشانی شیراز، نیروهای امدادی از ۱۰ ایستگاه به محل حادثه اعزام شدند که متأسفانه هجوم شهروندان به محل حادثه برای تماشای صحنه حادثه کار نیروهای امدادی را سخت‌تر کرد. وی با بیان این که نیروهای آتش نشان موفق شدند یک نفر را از میان آتش به صورت معجزه‌آسایی نجات دهند، افزود: نیروهای امدادی از سرایت آتش به منازل همجوار سینما جلوگیری کردند خوشبختانه در این حادثه به هیچ کدام از شهروندان آسیبی وارد نشد.

معاون بهداشت وزارت بهداشت:

ایرانیان تا ۳۰۳۱۳ نفر از استاندارد جهانی نمک مصرف می‌کنند

معاون بهداشت وزارت بهداشت با بیان اینکه ایرانیان تا ۳۰۳۱۳ نفر از استاندارد جهانی نمک مصرف می‌کنند، گفت: کاهش ۳۰ درصدی نمک مصرفی مردم، نقش بسیار موثری در کاهش آمار فشار خون بالا و بیماری‌های غیر واگیر ایفا خواهد کرد. به گزارش ایلنا، علیرضا ریسی، افزود: در این راستا، مردم باید سعی کنند در طبخ غذا نمک کمتری استفاده کنند. همچنین مصرف فست قودها و غذاهای کنسروی را محدود کرده و از تنقلات شور استفاده نکنند. وی در خصوص بسیج ملی کنترل فشار خون تصریح کرد: الزامی است که صنایع غذایی و کارخانجات، میزان نمک مصرف شده در فرآوری غذاها را کاهش دهند.